

вы гэбрай, гэбрайскі. Слова жыд загінула ў полымі Галакосту, слова яўрэй — на руінах савецкай імпэрыі.

„Вы ўскрэсънече, Жыды, усьлед за Беларусяй“, — спадзяваўся Янка Купала ў 1919 годзе. Гэтаму прароцтву не было наканавана збыцца. Другая сусьветная вайна ў Беларусі забрала ў нябыт цэлы культурны кантынэнт беларускага жыдоўства (задумаемся, чым рэальна напоўненая вядомая ўсім формула „кожны чацьверты“). Гэты кантынэнт зынік, як Атлянтыда. Ягонымі спадкаемцамі застаемся мы ўсе.

Жылплошча

Сяргей Харэускі

Па вайне забесьпячэныне масаў жыльлём стала магутнай псыхатэрапіяй для панішчаных гарадоў і вёсак. За тлумам новабудоўляў забываліся жахі вайны і Курапатаў. Пад фанфары перарэзваліся чырвоныя стужкі, і на вачах у знямежанага народу паўставалі дамы-палацы. Тады будавалі на шырокую нагу. Пра нарматывы кватэрных плошчаў ня дбалі. 12 дадатковых мэтраў абавязкова выдзялялася для кандыдатаў хоць якіх навук. А для дактароў ці для творчых работнікаў мусілі прыдаваць па 20 мэтраў. Гэтая вынаходка Сталіна трывала да канца СССР.

Неўзабаве, праўда, высьветлілася, што новых палацаў на ўсіх ня хопіць. Давялося ўводзіць нарматывы. За Хрущовым яны склалі 6 мэтраў на чалавека, якіх, на думку савецкіх гігіеністаў, мусіла хапіць савецкаму чалавеку для здоравага сну пасля цяжкага працоўнага дня. Праўда, жылплошчай звалася не агульная плошча кватэраў, а толькі плошча пакояў, тая, дзе можна было ставіць ложкі або сэрванты.

Неўзабаве прыйшла яшчэ адна проблема — як стрымаць рост гарадоў. Тады прыдумалі наступную норму — лішнія 12 мэтраў трэ было шукаць таму, хто жадаў атрымаць блаславённую гарадзкую прапіску.

Дзеля атрымання жылплошчы пайшли ў ход шлюбы, народзіны і разводы. Жылплошча — гэтае слова штодня гучала на розныя лады ў судах, міліцыі, ЗАГСах.

Адна з галоўных мэтаў савецкага чалавека — жылплошча... Ня блытаць з жыльлём!

Зайдрасьць

Аляксандар Лукашук

Зайдрасьць — гэтаксама як спакуса і ганарлівасць — суправаджае чалавека на працягу ўсёй гісторыі, ад Эдэмскага саду да Гефсіманскай гары, ад Алены, на якую паквапіліся траянцы, да Марксавай дадатковай вартасці, якую, паводле геніяльнага выразу Шарыкава, трэба ўзяць і падзяліць.

„Пачуцьцё незадаволенасці і раздражненія, выклікае перавагамі, поспехамі, дабрабытам іншых; жаданьне мець тое, што маюць другія“, — што можа быць трапнейшым за гэтае вызначэныне бальшавізму, якое Тлумачальны слоўнік беларускай мовы памылкова дае слову зайдрасьць?